

Regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet ska upphävas. I avtalet är endast artikel 2 i kraft, och endast gällande Danmark. Därför kan avtalet och lagen upphävas i sin helhet vid ikraftträdandet av Danmarks tillträde till bilagan om försörjningsberedskap till avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft genom förordning av statsrådet vid en tidpunkt som sammanfaller med ikraftträdandet av avtalet om Danmarks tillträde, som gäller bilagan om försörjningsberedskap.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	4
2 Förslaget och dess konsekvenser	4
3 Remissvar	4
4 Specialmotivering	4
5 Ikraftträdande	5
6 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	5
LAGFÖRSLAG	6
Lag om upphävande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet	6

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Försvarsministrarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige tillsatte i november 2011 en arbetsgrupp med uppdrag att se över det 2001 ingångna avtalet avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (FördrS 12 och 13/2003, nedan "samarbetsavtalet från 2001"). Avtalet sattes i kraft genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002). Försvarsministrarna i Finland, Sverige, Norge och Danmark undertecknade ett reviderat nordiskt avtal (avtal mellan Danmarks, Finlands, Norges och Sveriges regeringar om samarbete på försvarsmaterielområdet, FördrS 31 och 33/2017, nedan "samarbetsavtalet") i Sverige den 10 mars 2015 och avtalet sattes i kraft genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet (140/2017). I samarbetsavtalet konstateras det att staterna enligt egen prövning kan förbinda sig till bilageavtal som gäller de olika substansområdena i samarbetsavtalet och då träder varje bilageavtal i kraft endast mellan de stater som har godkänt det. Den nu aktuella bilagan om försörjningsberedskap är en bilaga till samarbetsavtalet.

Finland, Sverige och Norge undertecknade ett bilageavtal som gäller försörjningsberedskap i Visby i april 2019 (nedan "bilagan om försörjningsberedskap", FördrS 50 och 51/2020). Bilagan om försörjningsberedskap sattes i kraft genom lagen om bilagan om försörjningsberedskap mellan regeringarna i Finland, Norge och Sverige till avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet (275/2020). Under avtalsprocessen rörande bilagan om försörjningsberedskap drog sig Danmark ur avtalet, men meddelade i samband med undertecknandet att landet ämnar ansluta sig till avtalet senare.

Danmarks tillträde till avtalet om bilagan om försörjningsberedskap (Ändring av bilagan om försörjningsberedskap mellan regeringarna i Finland, Norge och Sverige till avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet, nedan "avtalet om Danmarks tillträde") undertecknades den 5 november 2020 för Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks del. Republikens president beviljade fullmakt att underteckna avtalet och godkände det den 29 oktober 2020. Finlands godkännande kommer att delges utrikesministeriet i Norge, som är depositarie för avtalet. Avtalet om Danmarks tillträde har än så länge inte trätt i kraft, eftersom alla parter måste godkänna avtalet för att det ska börja gälla. Avtalet träder i kraft trettio (30) dagar efter dagen då depositarien har tagit emot det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet. Enligt bilagan om försörjningsberedskap ersätter den artikel 2 i samarbetsavtalet från 2001. Artikel 2, som gäller försörjningsberedskap, har förblivit i kraft endast gällande Danmark. När avtalet om Danmarks tillträde träder i kraft upphävs artikel 2 i samarbetsavtalet från 2001 gällande även Danmark. Således är förslaget att upphävandet av den lag som propositionen gäller ska träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet om Danmarks tillträde träder i kraft.

Bilageavtalet om försörjningsberedskap är till sin karaktär ett fördrag där det avtalas om arrangemangen för och utvecklandet av försörjningsberedskapen och om praktiska åtgärder, bland annat på vilket sätt och under vilka förutsättningar parterna kan begära och få försörjningsberedskapsstöd av varandra. Produkttäckningen är rätt generell och omfattar sådana varor och tjänster som behövs för försvarsändamål. Avtalet förbättrar försörjningsberedskapen på försvarsområdet mellan de nordiska länderna och är väl lämpat för att underbygga det nordiska

försvarssamarbetet. Syftet är att samarbetsmöjligheterna på försvarsmaterielområdet ska utnyttjas så effektivt som möjligt och onödiga överlappningar undvikas. Avtalsarrangemanget skapar en ram för samarbetet.

Med det reviderade samarbetsavtalet, undertecknat 2015, och lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet (140/2017), lämnades artikel 2 i kraft gällande Danmark i den gamla lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002) och i det i lagen avsedda avtalet om stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (FördrS 12 och 13/2003). De övriga lagparagraferna upphävdes. Eftersom Danmark inte var part i bilageavtalet fogades till den proposition av regeringen som gällde saken (RP 92/2019 rd) ett förslag till ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002) så att artikel 2 i samarbetsavtalet från 2001 förblir i kraft endast gällande Danmark. När Danmark ansluter sig till bilagan om försörjningsberedskap upphävs artikel 2 också gällande Danmark. Således kan kvarvarande gällande artikel 2 som avses i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002), och därmed hela den lagen, upphävas.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid försvarsministeriet.

2 Förslaget och dess konsekvenser

Genom det föreslagna upphävandet av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet avvecklas lagstiftning som blivit föråldrad med beaktande av att Danmark har tillträtt det nya bilageavtalet om försörjningsberedskap. Bilageavtalet om försörjningsberedskap ersätter artikel 2 i samarbetsavtalet från 2001, som upphävs gällande även Danmark när avtalet om Danmarks tillträde träder i kraft.

Avtalet har inga konsekvenser för statsfinanserna.

3 Remissvar

Utkastet till proposition har varit på remiss hos utrikesministeriet mellan den 20 augusti och den 2 september 2021. Baserat på remissvaren har vissa tekniska förbättringar gjorts i propositionen.

4 Specialmotivering

1 §. Med föreslagna 1 § upphävs lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete (384/2002). Eftersom bestämmelserna har satts i kraft genom lag krävs det en författning på samma nivå för att upphäva lagen.

2 §. Enligt föreslagna 2 § utfärdas bestämmelser om ikraftträdandet av lagen om upphävande genom förordning av statsrådet. Enligt 95 § 3 mom. i grundlagen kan man i en lag om ikraftträdande av en internationell förpliktelse ange att bestämmelser om ikraftträdandet utfärdas genom

förordning. För att den föreslagna lagen om upphävande ska kunna träda i kraft samma dag som avtalet om Danmarks tillträde är det motiverat att bestämmelserna om ikraftträdandet av lagen om upphävande utfärdas genom förordning. Bestämmelser om sättandet i kraft av avtalet om Danmarks tillträde och om ikraftträdandet av avtalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid den tidpunkt då avtalet om Danmarks tillträde träder i kraft. Bestämmelser om ikraftträdandet av lagen om upphävande utfärdas enligt förslaget genom förordning av statsrådet.

6 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Propositionen innehåller inga bestämmelser om sådana rättigheter och skyldigheter som regleras i grundlagen. Genom propositionen upphävs lagen om sättande i kraft av fördraget, vilken inte behöver vara i kraft efter det att Danmarks tillträde till den nya bilagan om försörjningsberedskap träder i kraft.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om upphävande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002).

2 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 14 oktober 2021

Statsminister

Sanna Marin

Försvarsminister Antti Kaikkonen